

Pfv.IV.20.351/2014/6.szám

A Kúria a Benkőné dr. Valentinyi Ágnes ügyvéd által képviselt I. rendű és II. rendű felpereseknek a dr. Kiss Attila ügyvéd által képviselt I. rendű, a dr. Baritsa Katalin ügyvéd által képviselt Vízvári és Társai Ügyvédi Iroda II. rendű, a .. jogtanácsos által képviselt Budapesti Rendőr-főkapitányság III. rendű, az Országos Bírósági Hivatal által képviselt Fővárosi Törvényszék IV. rendű és a személyesen eljáró V. rendű alperesek ellen kártérítés iránt a Budapest Környéki Törvényszék előtt 21.P.22.221/2011. számon megindított és a Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.20.465/2013/7. számú jogerős ítéletével befejezett perében, amely perbe a II. és V. rendű alperesek pernyertességének előmozdítása érdekében a MÜBSE beavatkozott, a felperesek által 67. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

r é s z í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős részítéletet hatályában fenntartja.

Ez ellen a részítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A jogerős részítélet alapjául szolgáló tényállás szerint a felperesek mint állagvevők, az I.r. felperes édesanyja, mint haszonélvezeti vevő 2007. augusztus 8-án kelt adásvételi szerződéssel 22.300.000 forint vételárért vásárolták meg, az I.r. alperes tulajdonát képező .. szám alatti ingatlant.

A felperesek a III.-IV. r. alperesekkel szemben előterjesztett kereseti kérelmükben egyenlő bánásmódhoz és jogbiztonsághoz való

joguk megsértésének megállapítását kérték. A III.r. alperessel szemben kereseti kérelmüket arra alapították, hogy feljelentésüket elutasította és a nyomozást csak két évvel később folytatta le.

A IV.r. alperessel szemben előterjesztett igényükben azt sérelmezték, hogy a végrehajtási igényperként előterjesztett keresetüket a bíróság késedelmesen iktatta külön számra, azt nem bírálta el. A végrehajtás felfüggesztése iránti kérelmükről késedelmesen döntött és ezért az ingatlan árverésre került.

A felperesek jogi álláspontja szerint az alperesek e magatartásukkal megakadályozták jogérvényesítésüket.

Az elsőfokú bíróság a pert a III.-IV.r. alperesek vonatkozásában elkülönítette és részítéletével a velük szemben előterjesztett keresetet elutasította.

A III.r. alperes és a felperesek által benyújtott, fellebbezés folytán eljáró ítélőtábla részítéletével az elsőfokú bíróság részítéletét részben megváltoztatta és kötelezte a felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg egyetemlegesen a III.r. alperesnek 50.000 forint elsőfokú perköltséget. Egyebekben az elsőfokú részítéletet helybenhagyta. A felpereseket kötelezte, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a III.r. alperes részére 10.000 forint másodfokú perköltséget. Határozata indokolásában az ítélőtábla rámutatott, hogy az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatti elmarasztaláshoz elengedhetetlen az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebktv.) 8. § a)-t) pontjaiban meghatározott védett tulajdonság és az állított hátrány, valamint az ezek közötti oksági kapcsolat igazolása. A felperesek azonban ezeket a körülményeket nem bizonyították. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság a becsatolt büntetőeljárási iratok alapján, hogy a III.r. alperes esetében a felperesi feljelentés idején még nem állt rendelkezésre olyan információ, amely az I.r. alperes folytatólagos elkövetésére vagy üzletszerűsége utalt volna. Arra nézve sem merült fel adat, hogy több sértettje lenne az ügynek. A rendelkezésre álló iratok nem támasztják alá, hogy a III.r. alperes szervezeti egysége a felperesek valamely személyes tulajdonsága miatt eljárási szabályt szegett és a nyomozást e tulajdonságok miatt nem folytatta le.

A IV.r. alperes tekintetében azt kellett vizsgálni, hogy a nem vitatott ügyintézési késedelem a felpereseknek az Ebktv. 8. §-ában foglalt valamely személyes tulajdonsága miatt következett-e be. A 2010. július 23-án benyújtott önálló kereseti kérelem peres számra való lajstromozása iránt az ügyintéző a jogszabályban előírt határidőn belül intézkedett, az irat ténylegesen csak az idő közben beadott önálló kereset alapján indult peres eljáráshoz lett csatolva, mintegy fél évvel később. Nem merült fel adat azzal kapcsolatban és ezt a felperesek sem állították, hogy személyük

sajátos, a jogszabályban megjelölt valamely tulajdonsága miatt történt a mulasztás. Az elsőfokú eljárásban a felek nem bizonyították, hogy gyenge jogérvényesítő képességük következtében az általuk hivatkozott gyenge társadalmi érdekérvényesítő képességű csoporthoz tartoznának, erre vonatkozó előadást sem tettek. A fellebbezésben erre történő hivatkozásuk a Pp. 235. §-a alapján a másodfokú eljárásban már nem vehető figyelembe.

A III.r. alperes fellebbezését megalapozottnak tartotta az ítélőtábla, ezért e körben perköltségviselés tekintetében megváltoztatta a az első fokú ítéletet.

A jogerős ítélet ellen a felperesek nyújtottak be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak tartalma szerint hatályon kívül helyezését és a kereseti kérelmüknek helyt adó határozat meghozatalát kérték. Előadták, hogy keresetüket kizárólag a Ptk. 84. § (1) bekezdés a) pontjára alapítják. Kérték annak megállapítását, hogy a III.r. alperes a 2103/2008.Bü. számú ügyben megvalósított sorozatos hibák és hiányosságok okán megsértette a Ptk. 76. §-ában előírt, az egyenlő bánásmód biztosítását előíró rendelkezést, mert a feljelentés ellenére nem indított nyomozást az I.r. alperessel szemben.

A IV.r. alperessel szemben annak megállapítását kérte, hogy a kerületi bíróság eljárása során elkövetett hibákkal és hiányosságokkal megsértette a Ptk. 76. §-ában előírt, az egyenlő bánásmód biztosítását előíró rendelkezést, mivel a végrehajtási igényperben benyújtott kereseti kérelmet az irodai érkezést követően több hónapos késedelemmel iktatta új számra. Előadták, hogy az ügyben eljáró bíróságok nem vették figyelembe döntésük meghozatala során azokat az okiratokkal bizonyított körülményeket, hogy a III.-IV.r. alperesek megsértették személyhez fűződő jogukat, mivel magatartásuk a Ptk. 76. §-ában meghatározott hátrányos megkülönböztetést valósította meg a jogbiztonság sérelmével, amikor a saját belső érdekek mentén jártak el. Nem vették figyelembe, hogy a III.-IV.r. alperesek magatartása olyan, a felperesek társadalmi helyzete szerinti megkülönböztetésből eredő magatartás, ami a gyenge társadalmi érdekérvényesítő képességű csoport tagjaival szemben háritásként valósult meg. Az Ebktv. 8. § t) pontja alapján a jogsérelem nyilvánvalóan megállapítható abból a tényből is, hogy a felperesek által tett sikertelen feljelentés után más, nyomatékosabban fellépni tudó feljelentők kérelmére a nyomozó hatóság elrendelte a nyomozást, amelynek keretében biztosította a büntetőeljárás igénybevételének lehetőségét a felperesek számára is. Sérelmezték, hogy az okirati bizonyítékok ellenére a III.-IV.r. alperesek eljárásaikban nem állapították meg a hátrányos megkülönböztetés megvalósítását, bár a peres iratokban megtalálható közokiratok és magániratok is alátámasztják, hogy a III.-IV.r. alperesek az ügyet nem végezték olyan gondosan és olyan módon, ahogy a többi más jogkereső fél ügyét intézik. A féléves késedelem

és az azt követő hárítás a joggal elvárt jogszabálynak megfelelő ügykezelést sérti, ami a jogbiztonság egyik alapja. A Ptk. 84. § a) pontja alapján annak megállapítását kérték, hogy a III.r. alperes feljelentés elbírálása során tanúsított magatartása olyan súlyos következményekkel járt, amely az egyenlő bánásmódhoz való jogot sértette, valamint a jogbiztonságba vetett alapvető állampolgári bizalom okszerű elvesztését okozta. Kérte annak megállapítását, hogy a IV.r. alperes megsértette a Ptk. 76. §-át, mivel a 2010. július 22-én kelt és 23-án a bíróságra érkezett végrehajtási igénypert nem iktatta, amit a bíróság elnöke 2011. január 25-én kelt levelében elismert anélkül, hogy utalt volna a jogsértés következményeinek rendezésére. A bíróság eljárási hibájának következtében a bírósági eljárás nem indult meg 2010. júliusában, így nem tudták igényüket érvényesíteni az ingatlan-nyilvántartáson kívüli tulajdon megállapítására a perbeli ingatlanon. Emellett a végrehajtási eljárás felfüggesztése iránti kérelem elbírálása sem történt meg, így nem volt akadálya annak, hogy 2010. október 4-én árverés keretében az ingatlant értékesítsék. A III. és IV.r. alperesek az Ebktv. 10. § (2) bekezdésében meghatározott jogellenes elkülönítésnek minősülő magatartást tanúsítottak azzal, hogy a felpereseket a tárgyilagossá mérlegelés szerinti ésszerű indok nélkül, az Ebktv. 8. § t) pontjában meghatározott tulajdonságaik alapján elkülönítették azoktól a jogkereső személyektől, akiknek az ügyében érdemben jártak el és megindították azokat az eljárásokat, ami során jogvédelmet kaphattak. Az alperesek e magatartásukkal megsértették a jogbiztonsághoz való jogukat is. Bár a III.-IV.r. alpereseknek közvetlen jogalkotási szerepe és feladata nincs, de a bíróságok közvetve, az ítélezési gyakorlat kapcsán kitöltik a jogszabályok tartalmát, ezzel olyan tevékenységet folytatnak a jogértelmezés és jogalkalmazás körében, ami a jogbiztonságot kellene, hogy erősítse. Kifogásolták, hogy az első fokú ítélet téves következtetésre jutott az Alkotmánybíróság döntései nyomán. Tévedett a másodfokú bíróság abban, hogy az elsőfokú eljárás során nem hivatkoztak a gyenge jogérvényesítő képességre, mivel a pert megindító keresetlevélben és az ezt követő beadványokban is részletesen kitértek e körülményre és tettek erre vonatkozó nyilatkozatot. Kérték a III.r. alperes részére megítélt perköltségről hozott döntés megváltoztatását, mert a tárgyalás berekesztése előtt úgy nyilatkozott, hogy azt nem kívánja érvényesíteni.

A III.r. alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős részítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

A felperesek keresetükben azt állították, hogy a III.-IV. r. alperesek megsértették egyenlő bánásmódhoz való jogukat. A III. r. alperes azzal, hogy felperesek feljelentése ellenére nem indított

nyomozást az I. r. alperessel szemben. E magatartása az állampolgári bizalom elvesztését okozta.

A IV. r. alperes jogsértő magatartását abban jelölték meg, hogy a végrehajtási igényperben benyújtott kereseti kérelmet több hónapos késedelemmel iktatta új számra, illetve határidőben nem határozott a végrehajtási eljárás felfüggesztése iránti kérelmükről.

A jogerős részítélet jogszabálysértés nélkül utasította el a felperesek ezen kereseti kérelmét.

A Ptk. 75.§ (1) bekezdése értelmében a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. E jogok a törvény védelme alatt állnak. A Ptk. 76.§-a szerint a személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti különösen az egyenlő bánásmód követelményének megsértése, a személyes szabadság jogellenes korlátozása, a becsület és emberi méltóság megsértése.

Az Ebktv. 12. §-a szerint az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatti igények - egyebek mellett - személyhez fűződő perben érvényesíthetőek. E jogsértés megvalósulásának feltételeit az Ebktv. szabályozza. Az Ebktv. 7. §-ának (1) bekezdése határozza meg, hogy milyen magatartás, mulasztás minősül az egyenlő bánásmód megsértésének. Az egyenlő bánásmód követelményének a megsértése megállapításának kizárólag akkor van helye, ha a kifogásolt, hátrányt okozó magatartást az Ebktv. 8. §-ának a)-t) pontjaiban meghatározott védett tulajdonság miatt vagy arra tekintettel tanúsítják.

A törvényi szabályozásból következően az egyenlő bánásmód követelményének megsértése megállapításához nélkülözhetetlen a felperesek által hivatkozott Ebktv. 8.§ t) pontjában meghatározott, egy személy vagy csoport valós vagy vélt egyéb helyzete, tulajdonsága vagy jellemzője, adott esetben a felperesek gyenge igényérvényesítő képessége mint védett tulajdonság és az állított hátrány közötti oksági kapcsolat valószínűsítése.

Az ügyben eljáró bíróságok helyesen állapították meg, hogy a felperesek az elsőfokú eljárás során nem hivatkoztak arra, hogy álláspontjuk szerint mely tulajdonságuk miatt került sor az egyenlő bánásmód megsértésére. Csupán a fellebbezési kérelmükben adták elő azt, hogy „gyenge társadalmi igényérvényesítő képességükre” tekintettel állapítható meg egyenlő bánásmódhoz való joguk megsértése.

Ez, a felperesek által megjelölt tulajdonság, a gyenge igényérvényesítő képesség nem tekinthető olyan védett tulajdonságnak, ami az Ebktv. alkalmazására okot ad.

A felperesek alaptalanul hivatkoztak arra, hogy az alperesek velük szemben hátrányos megkülönböztetést alkalmaztak. Az egyenlő bánásmód megsértése kizárólag akkor állapítható meg, ha adott személyek védett tulajdonsága alapján mástól vagy másoktól eltérő

kezelése objektíve nem indokolt. Ez pedig a jelen ügyben nem állapítható meg.

A jogerős ítélet helytállóan fejtette ki: a III.r. alperes intézkedése, az, hogy a nyomozást megszüntette, nem tekinthető valamely, az Ebktv.-ben védett tulajdonságra alapított magatartásnak, ezért jogsértés megállapításának alapjául sem szolgálhat.

Ugyanígy a IV. r. alperesnek az a magatartása, hogy nem iktatta határidőben új számra a felperesek beadványát, illetve nem rendelkezett a végrehajtás felfüggesztéséről, nem minősül az Ebktv. rendelkezéseibe ütköző magatartásnak. Ez önmagában nem tekinthető olyan szándékos alperesi magatartásnak, mulasztásnak, amely alkalmas lenne a közvetlen hátrányos megkülönböztetés megállapítására.

A fentiek alapján tehát megállapítható: a felperesek a bizonyítási eljárás során nem bizonyították, hogy a III.-IV. r. alperesek eljárásuk alatt tanúsított magatartásukkal illetve mulasztásukkal a felpereseket hátrányosan megkülönböztették.

A felperesek jogbiztonsághoz való jogának megsértése sem állapítható meg. Helyesen foglaltak állást az ügyben eljáró bíróságok akként, hogy a jogbiztonságot az állam köteles biztosítani, oly módon, hogy a jogrendszer egésze és az egyes jogszabályok világosak, egyértelműek és kiszámíthatóak. Miután a III. és a IV. rendű alpereseknek jogalkotási szerepe nincsen, ebből következően a jogbiztonság elvét sem sérthették meg.

Az ítélet tábla a Pp. 78. § (1) bekezdésének megfelelően, helytállóan kötelezte a felpereseket a III.r. alperes perköltségének megfizetésére. A III.r. alperes elsőfokú eljárásban tett nyilatkozatai szerint igényt tartott a perköltségre. A felülvizsgálati kérelemben hivatkozott lemondó nyilatkozatot a tárgyalási jegyzőkönyv nem tartalmaz.

Mindezek alapján a Kúria a jogerős részítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése szerint hatályában fenntartotta.

A III.-IV. r. alpereseknek felülvizsgálati eljárási költsége nem merült fel, így arról rendelkezni nem kellett.

Budapest, 2014. június 18.

Dr. Baka András s.k. a tanács elnöke, Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

AM

írnok